

## Kondylooma

Kondylooma on papilloomaviruksen (HPV) aiheuttama tauti.

### Oireet

- Kondylooma on useimmiten oireeton. Muutokset voivat aiheuttaa kutinaa, punoitusta ja ihon rikkoutumista.
- Valtaosa kondyloomista on piileviä, vain osa tartunnan saaneista saa näkyviä muutoksia.
- Näkyvät kondyloomat ovat vaaleita, punaisia tai ihonvärisiä syylämäisiä tai näppylämäisiä muutoksia.
- Kondyloomamuutoksia voi olla kohdunkaulassa, emättimessä, häpyhuulissa, virtsaputken suulla, esinahan alla, peniksen varressa, peräaukon ympärillä ja nivusseudun iholla.

### Tarttuminen

- Kondylooma tarttuu useimmiten sukupuoliteitse suorassa limakalvokontaktissa.
- Tarttuminen esim. sormien välityksellä on mahdollista, joskin harvinaista.
- Limakalvon muu samanaikainen tulehdus tai haavaumat lisäävät tartuntavaaraa.
- Kondylooman itämisaika vaihtelee kuukausista vuosiin. Tartunnan tarkkaa ajankohtaa on mahdoton selvittää. Mitä useampi seksikumppani on ollut, sitä suurempi riski on saada kondylooma.

### Toteaminen

- Toistaiseksi ei ole olemassa menetelmää oireettomien taudinkantajien selville saamiseksi.
- Tauti todetaan sille tyypillisten iho- ja/tai limakalvomutosten perusteella, apuna käytetään tarvittaessa värjäyksiä ja suurentavia laitteita.
- Kohdunsuun ja emättimen tulehdus näkyy irtosolunäytteessä (PAPA-näyte).

### Hoito

- Vain näkyviä kondyloomamuutoksia voidaan hoitaa. Virusta on kuitenkin laajalti sukuelinalueen soluissa. Näkyviä muutoksia hoidetaan voitein, penslauksin ja jäädyttämällä.
- Elimistö sammuttaa viruksen keskimäärin 1-2 vuoden kuluessa. Atooppinen taipumus pitkittää oireilua, samoin muut paikallista puolustusvastetta heikentävät sairaudet sekä myös tupakointi.

## **HPV ja kohdunkaulan muutokset**

- HPV –tartunta voi aiheuttaa kohdunkaulaan solumuutoksia, jotka ovat todettavissa irtosolunäytteessä (PAPA-näyte). Näkyviä syyliä aiheuttavat papilloomaviruksen alatyypit eivät aiheuta syöpämuutoksia. Sairastettu kondylooma ei estä muiden papilloomaviruksen alatyypien tarttumista, joten PAPA-seulontoihin osallistuminen on tarpeen myös kondylooman sairastaneille.

## **Kondylooma ja kondomi**

- Vakituksessa suhteessa ei tarvitse ryhtyä käyttämään kondomia kondyloomien ilmetessä, se ei nopeuta paranemista.
- Sen sijaan satunnaisissa suhteissa kondomia on käytettävä virustaudin leviämisen ehkäisemiseksi.
- Kondomin antama suoja ei kondyloomassa ole sataprosenttinen.